

2568
Vēsturiskā
izziņa

LATVIJAS VALSTS ARHĪVS

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS
UN LATVIJAS UNIVERSITĀTES
MATEMĀTIKAS INSTITŪTS

Vēsturiskā izziņa

FONDA Nr. **2568**

Vēsturiskā izziņa

1991.-2000.gads

I

Kopš 1980.gadu otras puses Latvijas Zinātņu akadēmijas (turpmāk: LZA) matemātiķu grupai prof. L.Reiziņa vadībā bija radusies doma organizēt Matemātikas institūtu. Pēc L.Reiziņa aicinājuma 1988.gadā uz LZA Fizikas institūtu par Matemātiskās fizikas laboratorijas vadītāju tika uzaicināts prof. A.Buiķis ar mērķi palīdzēt organizēt šo institūtu. Pēc L.Reiziņa nāves 1991.gadā šo darbu pilnīgi pārņēma A.Buiķis un viņam radās ideja veidot kopēju LZA un Latvijas Universitātes (turpmāk: LU) institūtu.

1991.gada 16.maijā LZA un LU pieņēma kopīgu lēmumu Nr.2 "Par Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Universitātes Matemātikas institūtu". Pamatojums bija: ņemot vērā LZA Prezidijs un LU Padomes pozitīvo lēmumu un vadoties no principa par zinātniskā darba un augstskolu mācību darba tuvināšanu Latvijā, nolemj:

1. Ar 1991.gada 16.maiju nodibināt Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Universitātes Matemātikas institūtu.
2. Noteikt, ka Matemātikas institūts darbosies saskaņā ar statūtiem, kurus apstiprina Zinātņu akadēmijas Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļa un Universitātes Rektors, un ka šie statūti būs spēkā līdz Zinātņu akadēmijas un Universitātes satversmju apstiprināšanai. Līdz minēto statūtu apstiprināšanai Matemātikas institūts darbojas saskaņā ar LZA institūta Tipveida statūtiem.
3. Apstiprināt par matemātikas institūta direktoru - organizētāju fizikas un matemātikas zinātņu doktoru Andri Buiķi.

Tātad, Institūts dibināts 1991.gada 16.maijā, to izveidojot no LZA Fizikas institūta divām matemātikas laboratorijām (Dinamisko sistēmu laboratorijas - vad.L.Reiziņš un Matemātiskās fizikas laboratorijas - vad.A.Buiķis) un no LU Fizikas un matemātikas fakultātes divām katedrām (Diferenciālvienādojumu un tuvināto metožu katedras - vad. H.Kalis un Vispārīgās matemātikas katedras - vad. K.Šteiners). LZA matemātikas pētījumu līmeņa veidošanā un uzturēšanā liela loma bija diviem izciliem Latvijas matemātiķiem: f.m.z.d.L.Reiziņam (1924-1991) un LZA Goda doktoram E.Riekstiņam (1919-1992). L.Reiziņš tālāk izkopa Latvijas matemātiķiem kopš gadsimta sākuma tradicionālo pētījumu virzienu - parasto diferenciālvienādojumu kvalitatīvo teoriju. Savukārt E.Riekstiņa pētījumi 70.un 80.gados asimptotisko attīstījumu teorijā, kas

apkopoti piecās izdevniecībā "Zinātne" izdotajās monogrāfijās, ir labi zināmi ārpus Latvijas robežām. Šos pētījuma virzienus sekmīgi turpina A.Reinfelda un T.Cīruļa vadībā.

Institūta galvenie zinātniskie virzieni ir:

- Parciālo diferenciālvienādojumu skaitliskās un analītiskās (tai skaitā asimptotiskās) risināšanas metodes (A.Buiķis, T.Cīrulis, H.Kalis).
- Konkrētas matemātiskās fizikas problēmas tehnikā, magnetohidrodinamikā, filtrācijas teorijā, ekoloģijā un to modelēšana (A.Buiķis, H.Kalis).
- Parasto diferenciālvienādojumu kvalitatīvā teorija un robežproblēmas (A.Reinfelds).

LZA un LU Matemātikas institūta statuss, mērķi un uzdevumi noteikti 1993.gada 14.janvārī LZA Senāta un LU Senāta apstiprinātajos Statūtos, kas reģistrēti Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā 1993.gada 14.maijā ar Nr.000312966.

Matemātikas institūta galvenie darbības mērķi un uzdevumi ir:

- veikt pētījumus teorētiskajā un lietišķajā matemātikā un tās pielietojumos;
- informēt sabiedrību par pētījumu rezultātiem, veicināt šo rezultātu izmantošanu Latvijas tautsaimniecībā un kultūras attīstībā;
- aktīvi līdzdarboties Latvijas zinātnes politikas veidošanā;
- veicināt starptautisku zinātnisku sadarbību.

Saskaņā ar Statūtiem Matemātikas institūts ir valsts zinātniska iestāde - bezpeļņas organizācija, ar LZA asociēta, juridiski patstāvīga LU struktūrvienība, kas uz pašpārvaldes principu pamata organizē zinātnisko darbību, zinātniskās kvalifikācijas iegūšanu un celšanu.

Saskaņā ar LR Ministru Padomes 1993.gada 20.jūlijā lēmumu Nr.398 "Par zinātnisko iestāžu nodošanu Izglītības ministrijas pārziņā" LZA un LU Matemātikas institūts ar 1994. gada 1. jūliju pārgāja LR Izglītības un zinātnes ministrijas pārziņā.

Matemātikas institūts ir bezstruktūras iestāde, institūtā pamatdarbā strādā 3 matemātikas doktori un 2 pētnieki.

II

LZA un LU Matemātikas institūta dokumenti pirmo reizi izvērtēti un aprakstīti 2004.gadā. Izveidoti sekojoši apraksti:

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksts Nr. 1 par 1991. – 2000. gadu. Aprakstā ietverti institūta vadības pastāvīgi glabājamie dokumenti – institūta dibināšanas un reģistrācijas dokumenti, zinātniskā kolektīva sēžu protokoli (1993.-1995., 1997.-2000. gadā sēdes nav notikušas), direktora pavēles pamatdarbības jautājumos, sarakste pamatdarbības jautājumos; kā arī grāmatvedības pastāvīgi glabājamie dokumenti.

Direktora pavēles pamatdarbības jautājumos aprakstītas, saglabājot to oriģinālo kārtību – pavēlēm ir caurejoša numerācija un tās dublējas (skat. arī personālsastāva lieta aprakstu, lieta Nr.2). 1991.-1992. gadā nav veidoti gada statistiskie pārskati par institūta darbu, 1991.gadā pamatlīdzekļu inventarizācija nav veikta, pamatlīdzekļi norakstīti tikai 1991.-1992. un 1994. gadā. Dokuments "Informācija Izglītības un zinātnes ministrijai par Matemātikas institūta darbību" veidots tikai 1996. gadā pēc speciāla Izglītības un zinātnes ministrijas pieprasījuma.

Personālsastāva lietu apraksts Nr. 2. par 1991. – 2000. gadu. Aprakstā iekļautas institūta direktora pavēles personālsastāva, kā arī pamatdarbības (par 1997.-2000.gadu) jautājumos, saglabājot to oriģinālo kārtību. Aprakstītas arī atbrīvoto darbinieku personas lietas un darba līgumi, darbinieku personas kontu un sociālās apdrošināšanas kartītes. 1991., 1997.-1998. un 2000. gadā darbinieki nav atbrīvoti.

Iztrūkst finansu pārskati par sociālā nodokļa pārskaitījumiem par 1991.-1993.gadu, par ko sastādīts Akts par iztrūkstošajiem dokumentiem. Informācija par sociālā nodokļa maksājumiem ietverta darbinieku personas rēķinu kartītēs.

Pastāvīgi glabājamo zinātniski pētniecisko lietu apraksts Nr. 3. par 1991. – 2000. gadu. Aprakstītas institūta zinātnieku veikto pētījumu projektu lietas, kas sistematizētas 4 grupās: Latvijas Zinātnes padomes piešķirto grantu, integrācijas projektu, tirgus orientēto pētījumu, kā arī starptautisko projektu dokumenti.

2004. gada 1. novembrī sastādīts Akts par dokumentu atlasi iznīcināšanai, kuri zaudējuši vēsturisko un praktisko nozīmi.

Apraksti veidoti pēc nomināli hronoloģiskā principa. Aprakstos iekļauto lietu fiziskais stāvoklis ir labs.

Vēsturisko izziņu sastādīja

LZA un LU Matemātikas institūta
sekretāre

S.Bordova S.Bordovska

Ar vēsturisko izziņu iepazinos

LZA un LU Matemātikas institūta direktors
2004.gada 3.novembrī

A.Buiķis A.Buiķis

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS UN LATVIJAS UNIVERSITĀTES MATEMĀTIKAS INSTITŪTS

Vēsturiskā izziņa (turpinājums) par 2001. – 2006. gadu

I

2001. – 2005. gadā izmaiņas LZA un LU Matemātikas institūta pakļautībā, nosaukumā un funkcijās nenotika.

Saskaņā ar LR Ministru Kabineta 2006.gada 9. maija rīkojumu Nr.321 Izglītības un zinātnes ministrijas pārziņā esošā bezpečības organizācija valsts zinātniskā iestāde "Latvijas Zinātnu akadēmijas un Latvijas Universitātes Matemātikas institūts" (turpmāk – institūts) reorganizēts, pievienojot to Latvijas Universitātes aģentūrai "Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūts" (turpmāk – aģentūra). Aģentūra ir institūta tiesību, saistību, funkciju, mantas un finanšu līdzekļu pārņēmēja.

Pamatojoties uz LR Izglītības un zinātnes ministrijas 2006. gada 22. maija rīkojumu Nr. 392 institūts integrēts aģentūrā kā struktūrvienība ar 2006. gada 15. maiju.

II

2006. gadā reorganizācijas dēļ veikta institūta dokumentu izvērtēšana, sakārtošana un aprakstīšana par 2001. – 2006. gadu.

Turpināti sekojoši apraksti:

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksts Nr. 1 par 2001. – 2006. gadu. Aprakstā ietverti institūta vadības pastāvīgi glabājamie dokumenti – institūta reorganizācijas dokumenti, direktora rīkojumi pamatdarbības jautājumos, zinātniskā kolektīva kopsapulču protokoli (2001.-2002., 2004.-2005. gadā kopsapulces nenotika), Domes sēžu protokoli (2001.-2002. gadā sēdes nenotika), sarakste pamatdarbības jautājumos, kā arī grāmatvedības pastāvīgi glabājamie dokumenti.

Direktora pavēles pamatdarbības jautājumos 2001.-2003. gadā veidotas kopā ar pavēlēm par personālsastāvu (skat. 2.apraksta 23. lietu). Dokuments "Informācija par institūta zinātnisko darbību" veidots tikai 2005. gadā bāzes finansējuma saņemšanai. Pamatlīdzekļi norakstīti tikai 2003. un 2005. gadā. 2002.gadā nav slēgti zinātniski pētniecisko darbu līgumi. Latvijas Zinātnes padomes 2005. gadā piešķirto grantu un citu zinātnisko projektu līgumi par 2005.-2006.gadu, kas turpinās, pārņemti aģentūrā darba turpināšanai.

Personālsastāva lietu apraksts Nr. 2. par 2001. – 2006. gadu. Aprakstā iekļautas institūta direktora pavēles un rīkojumi personālsastāva, kā arī pamatdarbības (par 2001.- 2003. gadu) jautājumos, saglabājot to oriģinālo kārtību. 2001.-2003. gadā rīkojumu reģistrs nav veidots. Aprakstā iekļauti darba līgumi, atbrīvotās darbinieces personas lieta, darbinieku personas kontu un sociālās apdrošināšanas kartītes. Darbiniekiem, kas pieņemti institūtā pēc 1991. gada, personu lietas nav veidotas. Pēc 1996. gada nav notikusi darba grāmatiņu uzskaitē.

Dr. n. 2
pi sanaks
Nr. 2b 25
Zinātnes
un dienības
centrs

Pastāvīgi glabājamo zinātniski pētniecisko lietu apraksts Nr. 3. par 2001. – 2006. gadu. Aprakstā iekļautas institūta zinātnieku nozīmīgāko pētījumu atskaites.

Latvijas Zinātnes padomes piešķirto grantu projektu atskaites katru gadu tiek iesniegtas Latvijas Zinātnes padomē un institūtā netiek uzkrātas. Institūta zinātnieku pētījumu rezultāti regulāri tiek publicēti (*Latvijas Universitātes Raksti, Ser. Matemātika* 688. un citos Latvijas un starptautiskos izdevumos).

Izveidots jauns apraksts:

Pastāvīgi glabājamo personālsastāva lietu apraksts Nr.4 par 2001. – 2006. gadu. Šajā aprakstā ietvertas atbrīvoto darbinieku ar zinātnisko grādu personas lietas. Personas lietas turpinātas Latvijas Zinātņu akadēmijas Fizikas institūta darbiniekiem, kas 1991.gada 16.maijā pārcelti uz LZA un LU Matemātikas institūtu. Pēc 1991. gada institūtā pieņemtajiem zinātniekiem personas lietas nav veidotas.

2006. gada 26. jūnijā sastādīts Akts par dokumentu atlasi iznīcināšanai, kuri zaudējuši vēsturisko un praktisko nozīmi.

Apraksti veidoti pēc nomināli hronoloģiskā principa. Aprakstos iekļauto lietu fiziskais stāvoklis ir labs.

Vēsturisko izziņu sastādīja

LZA un LU Matemātikas institūta
sekretāre

L. Buīķe

Ar vēsturisko izziņu iepazinās

LZA un LU Matemātikas institūta direktors

A. Buīķis

Šinī lietā 3 (trīs)

numurētas lapas

2006. g. «19.» sept.

LVA arhīvists Jānis Bule